

ŠOLSKO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2019/2020

JAZ, TI, MI VSI

Le pogumno, le za mano ...

(Anja Štefan)

3. in 4. letnik – gimnazijski programi

3. in 4. letnik – srednji strokovni programi

1. in 2. letnik – poklicno-tehniški programi

Douglas Adams: Štoparski vodnik po Galaksiji

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA

Čas pisanja: 90 minut

SAMO BREZ PANIKE

Pojasnite besedne zveze *Štoparski vodnik po Galaksiji*, *brisača*, *riba babilonka* in *pogon na neskončno neverjetnost*. Pomagajte si s prvim, drugim in tretjim odlomkom (glej PRILOGO). Svoje razmišljanje povežite z vsebino celotnega romana.

S pomočjo ustreznih motivov utemeljite, da nobena književna oseba v besedilu ne doživi osebnega razvoja. Svoje ugotovitve povežite z razpletom romana.

Razložite komične, ironične, groteskne in satirične elemente v romanu. Pri tem si pomagajte z izbranimi odlomki in s celotnim besedilom.

Dober poznavalec Adamsovega romana je zapisal: *»Večina »znanosti« v njem je očitno prismojene, in to namenoma.*«*. Opredelite se do te trditve in razmislite, zakaj je besedilo postalo svetovna uspešnica.

* M. Hanlon: *Znanost v štoparskem vodniku po Galaksiji*, 2006, Ljubljana.

Želimo ti ustvarjalno pisanje.

PRILOGA

1.

Tole ni zgodba o dekletu.

Je pa zgodba o knjigi, o knjigi z naslovom Štoparski vodnik po Galaksiji: to ni zemeljska knjiga, na Zemlji nikoli ni izšla in do te strašne katastrofe noben Zemljan ni vedel zanjo.

Pa kljub temu kar pomembna knjiga.

Prejkone najpomembnejša knjiga, kar jih je izšlo iz velikih založniških hiš Malega voza – o katerih prav tako noben Zemljan še ni nič slišal.» (Štoparski vodnik po Galaksiji, str. 8)

2.

Štoparski vodnik po Galaksiji pravi, da lahko, če dobro zajamete sapo, vzdržite v popolnem vakumu približno trideset sekund. Pove tudi, da je pri velikanski hitrosti vesolja verjetnost, da vas v tridesetih sekundah pobere druga ladja, enaka dva na dvesto sedeminšestdeset tisoč sedemsto devet proti ena. (str. 65)

3.

Potem je nekega dne študent, ki je moral počediti laboratorij po posebno neuspeli zabavi, začel razmišljati takole: Če je, si je rekel, tak stroj očitna nemožnost, je logično samo končna neverjetnost. Torej ni treba drugega kot izračunati, kako neverjeten je, vložiti to število v izvir končne neverjetnosti, ga oskrbeti s skodelico svežega in res vročega čaja ... in ga vključiti. (str. 72)

4.

Res čudno, edina misel, ki je med padcem prešinjala lonec s petunijami, je bila Oh ne, nikar že spet. Ko bi vedeli, zakaj si je lonec s petunijami mislil prav to, tako domnevajo mnogi, bi razumeli naravo vesolja dosti bolje, kot jo razumemo zdaj.

Tako je tudi storil in ves presenečen ugotovil, da je zares ustvaril dolgo iskani generator neskončne neverjetnosti – in to pravzaprav iz nič. (str. 109)

5.

*»Dvainštirideset! je zavpil Loonquawl. »To je vse, kar lahko poveš po sedmih milijonih let?«
»Zelo temeljito sem preveril,« je ugovarjal računalnik, »in to je popolnoma nedvomno pravi odgovor. Po mojem je problem drugje: zdi se mi, če naj bom popolnoma odkrit, da v resnici niste nikoli vedeli, kaj je vprašanje.«*

»Kako? To je pač veliko Vprašanje! Dokončno vprašanje življenja, vesolja in sploh vsega tega!« je zabevskal Loonguawl.

»Saj,« se je strinjal Globoka Misel z glasom nekoga, ki se je naučil prenašati bedaka, »ampak kako se zares glasi?« (str. 144)

6.

Miška sta nestrpno cepetala v steklenih vozilcih. Ko sta se pomirila, se je Benko pomaknil naprej in ogovoril Arthurja.

»Torej, zemeljsko bitje,« je rekel, »položaj je na kratko takle. Kot veš, smo zadnjih deset milijonov let bolj ali manj vodili tvoj planet, da bi odkrili to trapasto stvar, ki se ji reče dokončno vprašanje.«

»Zakaj?« je ostro vprašal Arthur. (str. 156)

* Citirani odlomki so iz II. izdaje knjige Štoparski vodnik po Galaksiji iz leta 2014 (Založba Pivec, Maribor)